

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

Протокол № 1 від

Голова вченої ради

О. В. Яковлева

Корпоративна соціальна відповідальність

ВАРІАТИВНА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА

СИЛАБУС

для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 “Економіка”
за освітньою програмою
“Економіка”

В.В.Гурочкіна, 2024 рік
hurochkina@kibit.edu.ua

СХВАЛЕНО

Кафедра економіки та підприємництва

Протокол № 1 від 30.09.2024

Зав. каф.

Т.І. Пішеніна

Київ 2024

Силабус вибіркової освітньої компоненти «Корпоративна соціальна відповідальність» для студентів освітньої програми «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальностями 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні і поведінкові науки.

Розробник: В.В. Гурочкіна, д.е.н., професор, професор кафедри економіки та підприємництва Київського інституту бізнесу та технологій

Силабус затверджений на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № 1 від «30» 08 2024 року

Завідувач кафедри Т.І. Пішеніна

© В.В. Гурочкіна, 2024 рік,
© КІБІТ, 2024 рік

1. Анотація курсу

Місце освітньої компоненти «Корпоративна соціальна відповідальність» в програмі навчання: дисципліна входить до варіативної частини (за вибором студентів).

Засоби оцінювання – підсумковий залік, який проводиться у формі виконання тестових завдань, теоретичних питань

Форма навчання	Семестр	Кредити ECTS	Години	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	СРС	Залік н
Денна	2	4	120	16	54	48	2
Заочна	2	4	120	6	4	108	2

Мова навчання: українська.

Пререквізити – «Філософія», «Світове господарство, тенденції та закономірності його розвитку»

Постреквізити – Науково-дослідне стажування. Підготовка кваліфікаційної роботи та захист

0. Мета курсу

Навчальна дисципліна «Корпоративна соціальна відповідальність» (КСВ) охоплює основні теоретичні та практичні аспекти впровадження соціальної відповідальності в діяльність сучасних компаній.

Предметом вивчення освітньої компоненти є корпоративна соціальна відповідальність як сукупність дій компаній, спрямованих на забезпечення соціального, екологічного та економічного впливу їхньої діяльності з урахуванням інтересів зацікавлених сторін.

Метою є формування у студентів знань й навичок для розуміння та практичного застосування принципів корпоративної соціальної відповідальності в бізнесі, включаючи етичні, соціальні та екологічні аспекти діяльності компаній.

Завдання вивчення дисципліни передбачає таке:

1. ознайомлення з основними поняттями та концепціями КСВ;
2. розуміння ролі етики в бізнесі;
3. вивчення взаємодії з зацікавленими сторонами;
4. оцінка ролі корпоративного управління у впровадженні КСВ;
5. дослідження соціальних аспектів КСВ;
6. розуміння екологічної відповідальності компаній;
7. вивчення міжнародних аспектів КСВ;
8. застосовувати знання з оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємств.

При вивченні дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність» здобувачі вищої освіти набувають такі компетентності (здатність):

ІК1 – Здатність визначати та розв’язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

ЗК1 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3 – Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4 – Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5 – Здатність працювати в команді.

ЗК6 – Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК7 – Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК5 – Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв’язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК6 – Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв’язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв’язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7 – Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб’єктів господарювання.

СК8 – Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

СК9 – Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

СК11 – Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

СК12 – Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв’язання системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризики.

ПРН02 – Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб’єктами економічної діяльності.

ПРН04 – Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПРН06 – Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

ПРН12 – Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПРН13 – Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ПРН14 – Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

ПРН15 – Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

ПРН17 – Аналізувати, ідентифікувати та оцінювати можливості ведення міжнародного бізнесу, враховуючи глобалізаційні процеси в ході інтеграції України у світове господарство

Програма навчальної дисципліни складається з **10 тем**.
120 годин (4 кредитів).

План лекційних та семінарських занять та завдання до СРС

Основні підручники/посібники цього курсу:

1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978048.pdf

2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.

3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281 «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022. 227 с.

Тема заняття (питання на лекцію)	Питання на семінарські заняття	Література
Тема 1. Визначення та концепції корпоративної соціальної відповідальності	1. Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності. 2. Види соціальної відповідальності.	1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL:

<p>1. Основні поняття КСВ.</p> <p>2. Історія розвитку та еволюція КСВ.</p> <p>3. Міжнародні стандарти КСВ (ISO 26000, GRI).</p> <p>4. Відмінність між КСВ та благодійністю.</p> <p>5. КСВ як частина стратегії сталого розвитку.</p> <p>6. Глобальний договір ООН: положення з розвитку корпоративної соціальної відповідальності.</p>	<p>3. Принципи соціальної відповідальності.</p> <p>4. Моделі корпоративної соціальної діяльності.</p> <p>5. Історія становлення та розвитку соціальної відповідальності.</p> <p>6. Проаналізуйте спільні та відмінні ознаки правової та соціальної відповідальності.</p> <p>7. Європейський досвід становлення та розвитку соціальної відповідальності.</p> <p>8. Характеристика нормативно-правового забезпечення соціальної відповідальності європейського та українського бізнесу.</p> <p>9. Принципи корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>10. Глобалізація та поширення корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>11. Поняття сталого розвитку та його зв'язок із корпоративною соціальною відповідальністю</p>	<p>https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_8978048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
--	--	---

<p>Тема 2. Етика і соціальна відповідальність бізнесу</p> <p>1. Поняття бізнес-етики та її значення.</p> <p>2. Принципи етичного ведення бізнесу.</p> <p>3. Роль етичних кодексів у компаніях.</p> <p>4. Конфлікти інтересів та управління ними.</p> <p>5. Вплив етики на репутацію компанії.</p>	<p>1. Визначення бізнес-етики та її вплив на корпоративне середовище:</p> <p>2. Ключові принципи етичної діяльності в бізнесі:</p> <p>3. Функція та значення етичних кодексів у компаніях:</p> <p>4. Конфлікти інтересів у бізнесі та методи їх вирішення:</p> <p>5. Етичний менеджмент як ключовий чинник управління репутацією:</p> <p>6. Моральна відповідальність перед суспільством та зацікавленими сторонами:</p> <p>7. Впровадження етичних стандартів як основа для довготривалої стійкості бізнесу.</p> <p>8. Етичні Кодекси, їх значення у формуванні етичної поведінки.</p> <p>9. Створення цінності через корпоративну соціальну відповідальність.</p> <p>10. Цілі та завдання корпоративного кодексу поведінки підприємства.</p> <p>11. Класифікація етичних кодексів.</p> <p>12. Зміст етапів створення корпоративного кодексу.</p> <p>13. Функції корпоративних кодексів в організаціях.</p> <p>14. Кодекси поведінки як інструменти корпоративного управління.</p> <p>15. Взаємозв'язок елементів корпоративної культури з досягненнями цілей і завдань збалансованого розвитку компанії.</p>	<p>1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978_048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
<p>Тема 3. КСВ та зацікавлені сторони</p> <p>1. Поняття зацікавлених сторін (stakeholders).</p>	<p>1. Стейкхолдери.</p> <p>2. Механізми взаємодії із зацікавленими сторонами.</p> <p>3. Канали комунікації із зацікавленими сторонами.</p>	<p>1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978_048.pdf</p>

<p>2. Взаємодія з ключовими зацікавленими сторонами (споживачі, працівники, громади).</p> <p>3. Підходи до управління стосунками з зацікавленими сторонами.</p> <p>4. Приклади конфліктів між компанією та зацікавленими сторонами.</p> <p>5. Звітування перед зацікавленими сторонами.</p>	<p>4. Теорія зацікавлених сторін.</p> <p>5. Перелік зацікавлених сторін.</p>	<p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
<p>Тема 4. Корпоративне управління та КСВ</p> <p>1. Поняття корпоративного управління.</p> <p>2. Вплив КСВ на управлінські рішення.</p> <p>3. Роль ради директорів у впровадженні КСВ.</p> <p>4. Прозорість та підзвітність бізнесу.</p> <p>5. Антикорупційні програми та КСВ.</p>	<p>1. Сутність корпоративного управління та його ключові елементи.</p> <p>2. Вплив корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) на прийняття управлінських рішень.</p> <p>3. Стратегічна роль ради директорів у реалізації принципів КСВ.</p> <p>4. Забезпечення прозорості та підзвітності бізнесу.</p> <p>5. Антикорупційні ініціативи як складова КСВ.</p> <p>6. Взаємозв'язок між ефективним корпоративним управлінням та стійким розвитком.</p> <p>7. Інтеграція КСВ у бізнес-модель як чинник конкурентної переваги.</p>	<p>1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978_048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
<p>Тема 5. Соціальні аспекти КСВ</p> <p>1. Рівність і різноманітність у компаніях.</p> <p>2. Політика рівних можливостей.</p> <p>3. Відповідальність перед працівниками: умови праці, охорона здоров'я.</p>	<p>1. Інструменти стратегічної корпоративної філантропії.</p> <p>2. Соціальний діалог і КСВ.</p> <p>3. Гідна праця як предмет КСВ.</p> <p>4. Законодавство України у сфері праці як основа КСВ у відносинах з працівниками.</p> <p>5. Права людини і трудові практики як предмет КСВ.</p> <p>6. Міжнародні стандарти прав людини.</p>	<p>1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978_048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси,</p>

<p>4. Підтримка місцевих громад.</p> <p>5. Соціальні проекти та їх вплив на імідж компанії.</p>	<p>7. Сутність, види та джерела фінансування соціальних програм</p> <p>8. . Інструменти реалізації соціальних програм.</p> <p>9. Гранти.</p> <p>10. Благодійність та спонсорство.</p> <p>11. Основні форми реалізації волонтерства.</p> <p>12. Зміст, цілі та завдання соціальної політики підприємства</p>	<p>банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
<p>Тема 6. Екологічна відповідальність компаній</p> <p>1. Управління природними ресурсами.</p> <p>2. Зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище.</p> <p>3. Зелений маркетинг та екологічні ініціативи.</p> <p>4. Відновлювані джерела енергії у виробництві.</p> <p>5. Звіти про екологічний вплив компанії.</p> <p>6. Міжнародний і український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності організацій.</p>	<p>1. Суть та значення відповідального ставлення організації до довкілля.</p> <p>2. Міжнародні документи щодо захисту навколишнього середовища.</p> <p>3. Законодавство України про охорону навколишнього середовища.</p> <p>4. Цілі розвитку тисячоліття.</p> <p>5. Екологічні принципи Глобального договору ООН.</p> <p>6. Серія стандартів ISO 14000.</p> <p>7. Декларація Ріо-де-Жанейро</p> <p>8. Запровадження принципів зеленого офісу.</p> <p>9. Схема екологічного менеджменту і аудиту (EMAS).</p> <p>10. Оцінка впливу на довкілля.</p>	<p>1. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978_048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч.посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
<p>Тема 7. КСВ у глобальному контексті</p> <p>7. Міжнародні ініціативи та договори з КСВ.</p> <p>8. Різниця підходів до КСВ в різних країнах.</p> <p>9. КСВ у міжнародних компаніях.</p> <p>10. Вплив глобалізації на розвиток КСВ.</p>	<p>1. Світові тренди у сфері корпоративної соціальної відповідальності</p> <p>2. Рушійні сили корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>3. Динаміка показники внутрішньої КСВ: вітчизняний і зарубіжний досвід.</p> <p>4. . Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі.</p>	<p>1. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978_048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси,</p>

<p>11. КСВ у країнах, що розвиваються.</p>	<p>5. Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні. 6. Активізація діяльності вітчизняних підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу. 7. Напрямки державної політики сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні.</p>	<p>банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
<p>Тема 8. КСВ і права людини</p> <p>1. Корпоративна відповідальність за дотримання прав людини. 2. Боротьба з дитячою працею та експлуатацією. 3. Справедливі умови праці. 4. Захист прав споживачів. 5. Соціальні стандарти в ланцюгу постачання.</p>	<p>1. Відповідальність бізнесу за дотримання прав людини. 2. Політика боротьби з дитячою працею та експлуатацією. 3. Забезпечення справедливих умов праці. 4. Захист прав споживачів у контексті КСВ. 5. Соціальні стандарти в ланцюгах постачання. 6. Моніторинг та аудит прав людини у бізнес-діяльності. 7. Вплив корпоративної відповідальності на права вразливих груп. 8. Роль компаній у просуванні гендерної рівності. 9. Підтримка локальних громад через дотримання прав людини.</p>	<p>1. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978_048.pdf 2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с. 3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>

<p>Тема 9. КСВ і фінансова ефективність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємозв'язок між КСВ і прибутковістю. 2. Вартість соціальних та екологічних інвестицій для компанії. 3. КСВ як конкурентна перевага. 4. Довгострокові економічні вигоди від КСВ. 5. Показники оцінки ефективності КСВ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алгоритм інтегральної оцінки ефективності корпоративної соціальної діяльності підприємств. 2. Проміжні інтегральні показники. 3. Вплив корпоративної соціальної відповідальності на ефективність діяльності підприємства 4. Методичні підходи до оцінки корпоративної соціальної відповідальності 5. Показники ефективності та результативності корпоративної соціальної відповідальності. 6. Показники ефективності соціальних інвестицій. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978_048.pdf 2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч.посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с. 3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.
<p>Тема 10. КСВ у контексті українських реалій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правове регулювання КСВ в Україні. 2. Стан і розвиток КСВ у вітчизняних компаніях. 3. Українські приклади успішних КСВ-проектів. 4. Виклики впровадження КСВ в Україні. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рівень поширеності корпоративної соціальної відповідальності серед українських компаній. 2. Процес формування корпоративної соціальної відповідальності в Україні. 3. Реалізація корпоративної соціальної відповідальності у трудових відносинах українських підприємств. 4. Перешкоди та перспективи у впровадженні корпоративної соціальної відповідальності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978_048.pdf 2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч.посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с. 3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.
<p>Залік (підсумковий контроль)</p>		

Практичні завдання для СРС заочної форми

Тема	Практичне/кейсове завдання	Література
<p>Тема 1. Визначення та концепції корпоративної соціальної відповідальності</p> <p>1. Основні поняття КСВ.</p> <p>2. Історія розвитку та еволюція КСВ.</p> <p>3. Міжнародні стандарти КСВ (ISO 26000, GRI).</p> <p>4. Відмінність між КСВ та благодійністю.</p> <p>5. КСВ як частина стратегії сталого розвитку.</p> <p>6. Глобальний договір ООН: положення з розвитку корпоративної соціальної відповідальності.</p>	<p>1. Огляд основних стандартів КСВ: ISO 26000 та GRI.</p> <p>2. Історія розвитку КСВ у світі: ключові етапи та причини появи концепції.</p> <p>3. Вплив соціальних змін та глобалізації на розвиток КСВ.</p> <p>4. Роль держави та міжнародних організацій у стимулюванні КСВ.</p> <p>5. Дослідження прикладів компаній, які інтегрували КСВ у свою довгострокову стратегію.</p> <p>6. Порівняння КСВ з іншими концепціями відповідального бізнесу, такими як сталий розвиток.</p> <p>7. Трагування поняття "корпоративна соціальна відповідальність", основні підходи до його дослідження (етичний, фінансовий, правовий, економічний).</p> <p>8. Причини та громадські тенденції, що сформували необхідність корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>9. Основні концепції корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>10. Еволюція та сучасні напрями розвитку корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>11. Основні атрибутивні характеристики корпоративної соціальної відповідальності.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аналіз концепцій КСВ у реальних компаніях: Обрати дві великі міжнародні компанії та порівняти їх підходи до КСВ. Використати їх звіти про стійкість чи інші доступні матеріали. • Розробка власної КСВ-стратегії: Уявити себе 	<p>4. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_2168_88978048.pdf</p> <p>5. Кузьмін О.С. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>6. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>

	<p>власником бізнесу в Україні. Створити базову стратегію КСВ для своєї компанії, включивши основні соціальні, економічні та екологічні аспекти.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проведення дискусії про різницю між КСВ та благодійністю. Пояснити, як ці дві концепції взаємодіють і доповнюють одна одну. 	
<p>Тема 2. Етика і соціальна відповідальність бізнесу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття бізнес-етики та її значення. 2. Принципи етичного ведення бізнесу. 3. Роль етичних кодексів у компаніях. 4. Конфлікти інтересів та управління ними. 5. Вплив етики на репутацію компанії. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття та принципи бізнес-етики. 2. Дослідження взаємозв'язку між етикою компанії та її репутацією. 3. Приклади провідних компаній, які використовують етичні кодекси як основу своєї діяльності. 4. Проблема конфлікту інтересів у бізнесі та приклади його вирішення. 5. Дослідження ролі етики у стратегічному управлінні компанією. 6. Аналіз етичних підходів в управлінні персоналом: рівність, різноманітність, гендерні питання. <ul style="list-style-type: none"> • Аналіз реальних етичних кодексів. Знайти етичний кодекс будь-якої міжнародної компанії та проаналізувати його. Визначити, які етичні принципи застосовуються та як вони стосуються КСВ. • Кейс-стаді на тему конфлікту інтересів. Розгляньте приклад конфлікту інтересів у великій компанії (реальний або вигаданий). Проаналізуйте, як компанія могла вирішити цей конфлікт з позицій етики та КСВ. • Розробка етичного кодексу для підприємства. Запропонувати власний етичний кодекс для компанії, яка займається виробництвом, включаючи правила щодо конфлікту інтересів, корупції, рівноправності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_8978048.pdf 2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с. 3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.

<p>Тема 3. КСВ та зацікавлені сторони</p> <p>1. Поняття зацікавлених сторін (stakeholders).</p> <p>2. Взаємодія з ключовими зацікавленими сторонами (споживачі, працівники, громади).</p> <p>3. Підходи до управління стосунками з зацікавленими сторонами.</p> <p>4. Приклади конфліктів між компанією та зацікавленими сторонами.</p> <p>5. Звітування перед зацікавленими сторонами.</p>	<p>1. Основні теоретичні концепції зацікавлених сторін.</p> <p>2. Вплив зацікавлених сторін на стратегію компанії.</p> <p>3. Приклади компаній, що ефективно взаємодіють з зацікавленими сторонами.</p> <p>4. Підходи до зменшення конфліктів з зацікавленими сторонами.</p> <p>5. Вивчення моделей звітування перед зацікавленими сторонами.</p> <p>6. Роль комунікації у взаємодії з зацікавленими сторонами.</p> <p>7. Методи оцінки впливу зацікавлених сторін на діяльність компанії.</p> <p>• Аналіз взаємодії з зацікавленими сторонами в реальній компанії. Необхідно обрати компанію та дослідити, як вона взаємодіє з основними зацікавленими сторонами, такими як споживачі, працівники та громади. Зробити висновки.</p> <p>• Розробка плану управління стосунками з зацікавленими сторонами. Створити план для підприємства, що працює в екологічно чутливій галузі. Необхідно врахувати інтереси місцевих громад, працівників та організацій з захисту довкілля.</p> <p>• Кейс-стаді з конфлікту інтересів.: Необхідно вибрати приклад конфлікту між компанією та її зацікавленими сторонами. Проаналізувати причини конфлікту та запропонувати шляхи вирішення.</p>	<p>1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_2168_8978048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч.посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
<p>Тема 4. Корпоративне управління та КСВ</p> <p>1. Поняття корпоративного управління.</p> <p>2. Вплив КСВ на управлінські рішення.</p> <p>3. Роль ради директорів у впровадженні КСВ.</p>	<p>1. Основи корпоративного управління.</p> <p>2. Вплив КСВ на стратегію управління компанією.</p> <p>3. Вивчення успішних антикорупційних програм у бізнесі.</p> <p>4. Роль ради директорів у впровадженні КСВ.</p> <p>5. Прозорість та підзвітність у міжнародних компаніях.</p>	<p>1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_2168_8978048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p>

<p>4. Прозорість підзвітність бізнесу.</p> <p>5. Антикорупційні програми та КСВ.</p>	<p>та</p> <p>6. Законодавчі вимоги до корпоративного управління в Україні.</p> <p>7. Співвідношення між управлінськими рішеннями та стратегіями КСВ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оцінка прозорості корпоративного управління. Необхідно обрати компанію та проаналізувати рівень її прозорості та підзвітності перед громадськістю. Оцінити вплив цих факторів на її репутацію. • Розробка антикорупційної програми. Створити проєкт антикорупційної програми для компанії, яка прагне впровадити стандарти КСВ у свою діяльність • Аналіз ролі ради директорів у КСВ. Вивчіть роль ради директорів у прийнятті рішень щодо КСВ у вибраній компанії. Представте результати у вигляді короткої доповіді. 	<p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
<p>Тема 5. Соціальні аспекти КСВ</p> <p>1. Рівність і різноманітність компаніях.</p> <p>2. Політика рівних можливостей.</p> <p>3. Відповідальність перед працівниками: умови праці, охорона здоров'я.</p> <p>4. Підтримка місцевих громад.</p> <p>5. Соціальні проєкти та їх вплив на імідж компанії.</p>	<p>1. Поняття соціальної відповідальності перед працівниками.</p> <p>2. Дослідження політики рівних можливостей у міжнародних компаніях.</p> <p>3. Вплив соціальних проєктів на репутацію бізнесу.</p> <p>4. Приклади підтримки місцевих громад компаніями.</p> <p>5. Оцінка ефективності внутрішніх соціальних політик.</p> <p>6. Соціальна відповідальність під час кризових ситуацій (економічні труднощі, пандемії).</p> <p>7. Підтримка інклюзивності та різноманітності на робочому місці.</p> <p>8. . Надайте характеристику форм та джерел фінансування соціальних програм. Наведіть приклади.</p> <p>9. Перерахуйте основні етапи розробки та реалізації соціальної програми і дайте їхню характеристику.</p>	<p>1. Гусева О.Ю., Воскобоєва О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_2168_88978048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>

	<p>10. Надайте характеристику основних інструментів реалізації соціальних програм. Наведіть приклади.</p> <ul style="list-style-type: none">• Складіть таблицю порівняння понять «спонсорство» та «благодійність» за власними обраними критеріями.• Проведіть моніторинг корпоративних програм соціальної відповідальності. Визначте напрями позиціонування підприємств як соціально відповідальних у сфері формування та розвитку персоналу.• Основними напрямами соціальних програм є: розвиток персоналу; охорона здоров'я та безпечні умови праці; соціально відповідальна реструктуризація (структуризація); природоохоронна діяльність і ресурсозбереження; розвиток місцевої громади; сумлінна ділова практика. Наведіть приклади реалізації відповідних соціальних програм за двома напрямами (на вибір).• Розробка політики рівних можливостей. Створіть базовий проект політики рівних можливостей для підприємства середнього розміру, враховуючи гендерні, етнічні та вікові аспекти.• Оцінка впливу соціальних проектів на імідж компанії. Оберіть компанію, яка реалізує соціальні проекти, та проаналізуйте, як ці проекти впливають на її імідж та репутацію.• Аудит умов праці у вибраній компанії. Вивчіть умови праці в одній з українських компаній. Проаналізуйте її соціальні політики та їх відповідність стандартам КСВ.	
--	--	--

<p>Тема 6. Екологічна відповідальність компаній</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управління природними ресурсами. 2. Зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище. 3. Зелений маркетинг та екологічні ініціативи. 4. Відновлювані джерела енергії у виробництві. 5. Звіти про екологічний вплив компанії. 6. Міжнародний і український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності організацій. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття управління природними ресурсами в бізнесі. 2. Вивчення прикладів відновлюваних джерел енергії у виробництві. 3. Приклади зеленої реклами у великих компаніях. 4. Методи оцінки екологічного впливу підприємств. 5. Поняття «вуглецевого сліду» та його зменшення. 6. Екологічні ініціативи у глобальних корпораціях. 7. Роль державного регулювання у впровадженні екологічних стандартів. <ul style="list-style-type: none"> • Розробка екологічної ініціативи для компанії. Запропонуйте план зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище для компанії, яка займається виробництвом. • Аналіз екологічного звіту. Оберіть компанію, яка публікує звіти про екологічний вплив. Проаналізуйте зміст звіту та оцініть ефективність її екологічних ініціатив. • Розробка стратегії зеленої реклами. Створіть стратегію зеленої реклами для компанії, яка прагне позиціонувати себе як екологічно відповідальну. 	<p>1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_2168_88978048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч.посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баченко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
<p>Тема 7. КСВ у глобальному контексті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні ініціативи та договори з КСВ. 2. Різниця підходів до КСВ в різних країнах. 3. КСВ у міжнародних компаніях. 4. Вплив глобалізації на розвиток КСВ. 5. КСВ у країнах, що розвиваються. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні стандарти та ініціативи КСВ (ISO 26000, Глобальний договір ООН). 2. Порівняння регіональних особливостей КСВ. 3. Вплив глобалізації на стратегії великих корпорацій. 4. Дослідження КСВ у країнах, що розвиваються. 5. Роль міжнародних організацій у розвитку КСВ. 6. Приклади транснаціональних корпорацій, що впроваджують КСВ. 7. Виклики глобалізації у контексті корпоративної відповідальності. 	<p>1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_2168_88978048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч.посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075-</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Порівняння підходів до КСВ у різних країнах. Необхідно обрати дві країни та порівняти підходи до КСВ у їхніх компаніях. Які аспекти відрізняються і чому? • Аналіз впливу глобалізації на КСВ. Дослідити як глобалізація впливає на розвиток КСВ у міжнародних корпораціях. Підготуйте письмовий звіт. • Огляд міжнародних ініціатив. Проаналізуйте один з міжнародних договорів або ініціатив (наприклад, Глобальний договір ООН) і його вплив на компанії, що приєдналися. 	<p>«Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
<p>Тема 8. КСВ і права людини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корпоративна відповідальність за дотримання прав людини. 2. Боротьба з дитячою працею та експлуатацією. 3. Справедливі умови праці. 4. Захист прав споживачів. 5. Соціальні стандарти в ланцюгу постачання. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття корпоративної відповідальності за дотримання прав людини. 2. Міжнародні ініціативи з боротьби з експлуатацією праці та дитячою працею (напр., Ініціатива Fair Trade). 3. Дослідження принципів справедливих умов праці та приклади успішних практик. 4. Права споживачів: аналіз глобальних і національних ініціатив щодо їх захисту. 5. Роль соціальних стандартів у ланцюгу постачання компанії. 6. Оцінка ризиків недотримання прав людини у великих корпораціях. 7. Законодавче регулювання прав людини в бізнесі на міжнародному рівні. <ul style="list-style-type: none"> • Оцінка політики компанії щодо прав людини. Оберіть міжнародну компанію та проаналізуйте її політику щодо дотримання прав людини. Зверніть увагу на боротьбу з дитячою працею, умови праці та захист прав споживачів. • Розробка політики справедливих умов праці. Створіть пропозицію для компанії щодо забезпечення справедливих умов праці, включаючи оплату 	<p>1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_2168_88978048.pdf</p> <p>2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч.посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.</p> <p>3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>

	<p>праці, охорону здоров'я та робочі години.</p> <p>• Кейс-стаді: дитяча праця. Розгляньте реальний випадок дитячої праці в міжнародній корпорації. Запропонуйте стратегії, як можна було б уникнути або виправити ситуацію з позицій КСВ.</p>	
<p>Тема 9. КСВ і фінансова ефективність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємозв'язок між КСВ і прибутковістю. 2. Вартість соціальних та екологічних інвестицій для компанії. 3. КСВ як конкурентна перевага. 4. Довгострокові економічні вигоди від КСВ. 5. Показники оцінки ефективності КСВ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження впливу КСВ на довгострокову прибутковість компаній. 2. Порівняння витрат на соціальні та екологічні інвестиції у великих корпораціях. 3. Приклади компаній, які використовують КСВ як конкурентну перевагу. 4. Методи оцінки ефективності КСВ для компаній різного розміру. 5. Стратегії комунікації соціальних і екологічних досягнень компанії. 6. Вивчення вартості бренду компанії, що інвестує у КСВ. 7. Взаємозв'язок між екологічними інвестиціями та зниженням витрат у довгостроковій перспективі. 8. Критерії, показники та методика оцінювання соціальної відповідальності бізнесу. 9. Інтегральна оцінка ефективності корпоративної соціальної відповідальності. 10. Аналіз нефінансових ризиків, пов'язаних з діяльністю організації. 11. Заходи щодо запобігання або зниження негативного впливу нефінансових ризиків, пов'язаних з діяльністю організації. 12. Оцінювання ефективності соціальних інвестицій. 13. Критерії та індикатори ефективності соціальної відповідальності Корпоративна соціальна відповідальність 84 бізнесу. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978048.pdf 2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с. 3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075- «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.

	<p>14. Методи і процедури оцінювання ефективності програм соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>15. . Формування рейтингів соціально відповідальних організацій та практика їх використання.</p> <p>16. Дослідження можливих загроз та напрямів мінімізації ризиків у сфері соціальної відповідальності бізнесу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оцінка зв'язку між КСВ і прибутковістю. Проаналізуйте реальний приклад компанії, яка інвестувала в КСВ. Оцініть, як це вплинуло на її прибутковість та ринкову позицію. • Розрахунок економічних вигод від екологічних інвестицій. Запропонуйте бізнес-план для компанії, яка прагне зменшити свій екологічний вплив. Розрахуйте, які довгострокові економічні вигоди вона може отримати. • Створення показників оцінки ефективності КСВ. Розробіть набір показників для оцінки ефективності КСВ у вибраній компанії, враховуючи соціальні, екологічні та фінансові аспекти. 	
<p>Тема 10. КСВ у контексті українських реалій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правове регулювання КСВ в Україні. 2. Стан і розвиток КСВ у вітчизняних компаніях. 3. Українські приклади успішних КСВ-проектів. 4. Виклики впровадження КСВ в Україні. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Правове регулювання КСВ в Україні: чинні закони та стандарти. 2. Стан та розвиток КСВ в українських компаніях, порівняння з міжнародними практиками. 3. Приклади успішних КСВ-проектів у різних секторах економіки України. 4. Виклики впровадження КСВ у малому та середньому бізнесі в Україні. 5. Вплив війни на корпоративну відповідальність та соціальні проекти українських компаній. 6. Співпраця між українськими компаніями та міжнародними організаціями у сфері КСВ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_2168_88978048.pdf 2. Кузьмін О.Є. та ін. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с. 3. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071- «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073- «Менеджмент», 075-

	<ul style="list-style-type: none"> • Аналіз КСВ у вітчизняних компаніях: Оберіть кілька українських компаній та дослідіть їхні підходи до впровадження КСВ. Проаналізуйте приклади соціальних, екологічних та економічних ініціатив. • Розробка КСВ-стратегії для української компанії: Створіть КСВ-стратегію для малого або середнього бізнесу в Україні, враховуючи виклики, що стоять перед бізнесом у країні. 	<p>«Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281- «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр» / Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Суми, 2022.--227-с.</p>
--	--	---

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Сутність і значення соціальної відповідальності.
2. Форми вияву соціальної відповідальності на різних рівнях.
3. Види та моделі соціальної відповідальності.
4. Ступені розвитку соціальної відповідальності.
5. Соціальна відповідальність як необхідний засіб збалансування людського, економічного, соціального та екологічного розвитку постіндустріального суспільства.
6. Сутність поняття «консолідована соціальна відповідальність».
7. Основні елементи соціальної відповідальності людини.
8. Основні завдання діяльності громадських організацій.
9. Приклади соціально відповідальної діяльності громадських організацій.
10. Ознаки соціальної держави.
11. Сутність «корпоративної соціальної відповідальності». Її значення для розвитку підприємства і суспільства загалом.
12. Основні напрями корпоративної соціальної відповідальності.
13. Сутність вищого орієнтуру соціальної відповідальності бізнесу.
14. Міжнародна практика інституціонального забезпечення соціальної відповідальності.
15. Головні сучасні проблеми та перспективи розвитку інституціонального забезпечення соціальної відповідальності в Україні.
16. Сутність інструментів імплементації КСВ (корпоративної соціальної відповідальності) у систему управління організацією.
17. Організаційна структура управління КСВ міжнародних компаній.
18. Організаційна структура управління КСВ провідних українських організацій.
19. Сутність кваліфікації та вимоги до рівнів і ступенів вищої освіти менеджера з КСВ.
20. Складові компетентності менеджера з КСВ.

21. Призначення та сфера застосування міжнародних стандартів в процесі інтеграції соціально відповідальної поведінки в організації.
22. Сутність комплексної моделі управління соціальною відповідальністю організації.
23. Моделі управління КСВ провідних міжнародних та українських компаній.
24. Алгоритм формування та реалізації корпоративної та бізнес-стратегії в контексті КСВ.
25. Приклади практики зростання репутаційної привабливості соціально відповідальних організацій.
26. Правила соціально відповідальної поведінки у процесі професійного добору персоналу.
27. Технологія оцінювання кандидатів на вакантну посаду.
28. Процедура наймання працівників на роботу.
29. Процедура введення в посаду та адаптації новоприйнятих працівників.
30. Технологію планування та організації навчання персоналу на засадах соціальної відповідальності.
31. Правила соціально відповідальної поведінки підприємства у сфері розроблення та реалізації програм кар'єрного зростання.
32. Процедура звільнення працівників з роботи.
33. Етичні принципи, яких потрібно дотримуватися під час звільнення працівників.
34. Способи підтримання контактів з колишніми працівниками.
35. Сутність програми підтримання контактів з колишніми працівниками.
36. Сутність, основні складові кадрової безпеки та її взаємозв'язок із соціальною відповідальністю.
37. Основні складові соціальної відповідальності підприємства у сфері охорони праці та промислової безпеки.
38. Сутність соціальної відповідальності підприємства у сфері інтелектуальної та інформаційної безпеки.
39. Основні аспекти соціальної відповідальності працівника в системі кадрової безпеки.
40. Міжнародні стандарти соціальної відповідальності та нормативно-правові акти у сфері кадрової безпеки.
41. Сутність, функції та складові корпоративної культури.
42. Значення цінностей та інших елементів організаційної культури у формуванні соціальної відповідальності працівників та керівників.
43. Інструменти та механізми впливу корпоративної культури на корпоративну соціальну відповідальність.

44. Сутність корпоративної культури соціально відповідальної організації. 45. Сутність корпоративного кодексу та його значення у формуванні цінностей соціальної відповідальності.

46. Інструменти та етапи імплементації соціальної відповідальності у корпоративну культуру та практику менеджменту підприємств.

47. Взаємозв'язок елементів корпоративної культури з досягненням цілей і завдань збалансованого розвитку компанії.

48. Напрями та принципи управлінського впливу на процеси формування, збереження та розвитку культури організації.

49. Роль соціальної відповідальності в процесі формування корпоративної культури, вимоги КСВ до розвитку корпоративної культури.

50. Сутність і значення лояльності персоналу як передумови та результату соціально відповідальної поведінки економічних суб'єктів.

51. Підходи до класифікації видів лояльності персоналу.

52. Теоретичні основи та інструменти практичного використання теорії заінтересованих сторін.

53. Характеристика зовнішнього середовища КСВ, інтереси та очікування зовнішніх заінтересованих сторін на засадах КСВ, ризику, викликані їхньою поведінкою.

54. Інструменти соціально відповідальної взаємодії зі споживачами.

55. Сутність, роль та основи технології соціально відповідального маркетингу.

56. Основні напрями реалізації добросовісної ділової практики.

57. Сутність і напрями соціально відповідального примноження нематеріальних активів.

58. Напрями та інструменти соціально відповідальної взаємодії організації з громадами.

59. Сутність, роль і основи технології здійснення благодійної діяльності компанії.

60. Сутність, значення, завдання, форми та алгоритм моніторингу корпоративної соціальної відповідальності.

61. Технології проведення та інструменти діагностики соціально відповідальної діяльності організацій.

62. Зміст, структура, нормативно-правова база складання соціальної звітності.

63. Сфера застосування та аудиторські процедури соціального аудиту.

64. Процедура підготовки соціального звіту організації.

65. Інтереси стейкхолдерів щодо соціальної звітності організації.

66. Сутність і основи формування інформаційної політики у сфері КСВ.

67. Основні цільові (контактні) групи соціальної відповідальності.

68. Необхідне інформаційне забезпечення КСВ.

69. Основні комунікаційні технології КСВ.

70. Сутність і значення соціально відповідальної поведінки партнерів у сфері зайнятості.

71. Головні напрями соціально відповідальної поведінки суб'єктів на ринку праці.

72. Цільові орієнтири, основні інтереси соціальних партнерів та очікувані результати їхньої соціально відповідальної діяльності.

73. Відмінності між моделями взаємодії соціальних партнерів у сфері зайнятості.

74. Особливості нормативно-правового регулювання діяльності соціальних партнерів на ринку праці (преференції, санкції, штрафи тощо).

75. Механізми (інструментарій, важелі) координації соціальної відповідальності.

76. Різні підходи до оцінювання соціальної відповідальності роботодавця.

77. Сутність і значення екологічної відповідальності.

78. Функції та рівні екологічної відповідальності.

79. Типи, види, форми екологічної поведінки.

80. Принципи побудови системи екологічного менеджменту відповідно до міжнародних екологічних стандартів.

81. Стандарти екологічного аудиту.

82. Правила екологічно відповідального життя.

83. Сутність і особливості ефективності у сфері соціальної відповідальності.

84. Алгоритм процесу оцінювання ефективності соціальної відповідальності.

85. Досвід України щодо питання вимірювання та оцінки національного та регіонального рівнів розвитку КСВ.

86. Показники, за якими визначають бізнес-ефект зовнішніх та внутрішніх соціальних програм організації.

87. Критерії, показники (індикатори) ефективності соціальної відповідальності організації в економічній, екологічній та соціальній сферах.

88. Сутність ризику у сфері КСВ та причини його виникнення.

89. Алгоритм виявлення та оцінки ризиків у сфері КСВ.

90. Основні підходи до виявлення та оцінки ризиків у сфері КСВ та алгоритм процесу управління ризиками.

91. Типові критерії та показники (індикатори) оцінки розвитку соціальної відповідальності організації для складання рейтингів у міжнародній практиці.

92. Специфічні умови формування й розвитку системи соціальної відповідальності в Україні.

93. Основні напрями діяльності держави в питаннях заохочення соціальної відповідальності.

94. Пріоритети діяльності профспілкових та громадських організацій щодо посилення соціальної відповідальності.

95. Взаємозв'язок між поширенням цінностей соціальної відповідальності і європейським вектором розвитку України.

0. Оцінювання

Правила набору балів – протягом курсу студент може набрати 100 балів, з яких до 60 балів набирається за рахунок виконання самостійних завдань та виступів на заняттях, і до 40 балів – на підсумковому контролі. Студенти допускаються до підсумкового контролю за умов набору протягом семестру не менше 35 балів.

Якщо студент набрав більше 90 балів, то за рішенням кафедри він може бути звільнений від іспиту.

По кожній темі можна набрати наступну максимальну кількість балів:

Теми	Максимальна оцінка на семінарському занятті для денної форми	Максимальна оцінка за СРС для денної форми навчання	Максимальна оцінка на семінарському занятті для заочної форми навчання	Максимальна оцінка за СРС для заочної форми навчання
1	2	4	10	4
2	2	4		4
3	2	4		4
4	2	4		4
5	2	4		4
6	2	4	10	4
7	2	4		4
8	2	4		4
9	2	4		4
10	2	4		4
Підсумок	20	40	20	40
Залік	40		40	

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
82-89	добре	B	вище середнього рівня
75-81		C	загалом хороша робота
67-74	задовільно	D	непогано
60-66		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

1. Завдання на самостійну роботу студентів, як індивідуальні, так і загальні, мають бути здані у вказаний час: на відповідному семінарському занятті чи у зазначений термін в Гугл-класі. В разі несвоєчасного виконання завдання на автора (групу авторів) накладається штраф балів залежно від строку запізнення.
2. Під час дискусії та під час представлення групових робіт участь у ній обов'язкова для всіх членів групи. Необхідно вміти не лише виконати поставлене завдання, а й обґрунтувати його, пояснити особливості та висновки. Окрім того, участь у дискусії беруть як викладач, так і інші студенти академічної групи.
3. Самостійна домашня робота є обов'язковою для всіх студентів. Студенти виконують її в об'ємі, необхідному для набрання достатньої кількості балів.
4. Студентам рекомендується вести зошит з підготовки до занять, у який заносяться основні позиції лекційного заняття та представлено конспекти рекомендованих першоджерел з тем, питань, що виносяться на семінарські заняття. Представлений у зошиті матеріал має бути чітко структурований відповідно до питань, які розглядаються на семінарі.

5. Поведінка на заняттях регламентується загальними правилами поведіння в учбових закладах та соціальними нормами взаємодії (не дозволяється застосовувати нецензурну лексику, перебивати викладача та одногрупників, самотійно без дозволу пересуватися по аудиторії, розмовляти під час занять по мобільному телефону або спілкуватися в соцмережах).
6. Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри економіки та підприємництва, який безпосередньо проводить заняття, або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: dekanat@kibit.edu.ua